

Ob robu pripisane

★ OBESENJE NI NOVOST v Sovjetiji. — O usmrtitvi enajstih češkoslovaških komunističnih voditeljev, ki so bili obtoženi izdaje stalinizma in obešeni v Pragi, sta "Pravda" in "Izvestija", vodilna lista sovjetskega tiska, objavila z enim samim odstavkom na svojih četrtih straneh.

★ LEPA JOVANKA, najnovejša žena maršala Tita, se ne bo mogla udeležiti s svojim možem, maršalom Titom, kronanja angleške kraljice v Londonu, kakor poroča "The New York Herald Tribune" v svoji številki z dne 9. decembra. Vzrok: Jovanka pričakuje obiska štokljije. Zaradi odsotnosti gospe maršalke je baje žalost velika na obeh dvorih: v Belem dvoru v Beogradu in na kraljevskem dvoru v Londonu.

★ NAJVEČJI ZAKLAD SVETA. Ljubljanski radio je ob otvoritvi kongresa komun. stranke Jugoslavije povedal, da so se na tem kongresu zbrali "najboljši od najboljših prebivalcev naše domovine, ki pozdravljajo največjega sina, ki ga je rodil naš narod, maršala Tita". In kakor da bi to še ne bilo dovolj, je radio še povedal, da je kongres otvoril maršal Tito, "ki je največji zaklad za ves svet." — Več o tem ogabnem prilizinstvu in malikovanju lahko čitate v drugem članku na jutrišnji prvi strani Ameriške Domovine.

★ "PRAVDA", uradno glasilo sovjetske komunistične partije, pravi, da je "splošno znano", da "Jugoslavija pripravlja vojaški napad na svoje socialistične sosed."

★ TO JE AMERIKA! — Mrs. Margaret M. Pillow v Washingtonu, D. C., je dobila kot nagrado v nekem natečaju ali kontestu \$3,500 vreden avtomobil, pa je presenečena in razočarana je zno zavrečala, ker je bil avtomobil popleskan s sivo, ne z zeleno barvo, kakršna bi njej ugažala.

★ WASHINGTON. — Sovjetska ambasada je izdala vizo Rev. Georgesu Bassonette-u, katoliškemu duhovniku, za vstop v Sovjetsko zvezo, kjer bo prevzel posle in dolžnosti edinega katoliškega duhovnika v Moskvi.

★ "VLASOVI UPORNIKI" se imenuje knjiga, ki jo je napisal George Fischer, založila pa jo je Harvard University Press v mestu Cambridge, Mass. — Pisatelj pravi, da bodo morali sovjetski zgodovinarji druge svetovne vojne pojasniti, zakaj so se ruski vojaki, ki so morda najbolj živel v najbolj trmasti na svetu, predajali Nemcem v stotisočih. In druga naloga zgodovinarjev bo, pojasniti, zakaj so sovjetski državljani ustanovili v Nemčiji veliko, 600,000 močno rusko armado, ki ji je poveljeval general Andrej Vlasov, junak bitke za Moskvo. — Vlasovcem morda res ni bila kaj prida znana dialktična latovščina vseodrešujočega komunizma, dobro pa so poznali strahote prisilne kolektivizacije, strahovito lakoto leta 1932 in krvave množične čistke leta 1937, zato so smatrali za svojo pravico nastop proti svojim tlačiteljem. Dognano je, da je nad 600,000 Rusov obleklo nemško uniformo, na kateri je bil vшит oznak s črkami "ROA". — Ruskaja Osoboditel'naja Armija. — Kdor smatra Vlasovce za kvizlinge jim dela veliko krivico.

Uslužbenci Lincoln Co.,
so dobili povprečno
po \$4,250 "bonusa"

Skupna vsota tega bonusa je znašala 5,131,810 dolarjev.

CLEVELAND. — Delavci in uslužbenci Lincoln Electric Co., so prejeli vsak skoraj po \$4,250, 00 "bonusa" ali božičnega darila, čigar skupna vsota je znašala \$5,131,810.

James F. Lincoln, predsednik te družbe, je izjavil, da je bila to najvišja vsota bonusa, ki jo je izplačala družba tekom svojega obstoja.

"Vsak ček, ki je bil podarjen delavcem, pomeni priznanje za njih prispevanje k družbenemu uspehu", je izjavil James F. Lincoln.

CLEVELAND. — The Aircraft Fitting Co., na 1400 E. 30. St., je razdelila v petek med svojih 274 delavcev \$204,000 božičnega bonusa, poleg tega pa je dobil še vsak delavec poseben ček za 10 dolarjev za nakup grocerije.

Poleg teh dveh družb je še mnogo drugih industrij. tvrdilo obdarovalo svoje delavce z božičnim bonusom.

Slovenska pisarna
6116 Glass Ave., Cleveland, O
Telefon: EX 1-9717

ŠOLA (Slovenska sobotna). Niža skupina prepíše na strani 10 (Naša beseda) berilo "Slovenija." — Višja skupina predela berilo "Jaslice" (Naša beseda 72) in poišče lep božični sestavek, ki ga prepíše v svoje dnevnike.

TROJČKI (vesela igra Slovenskega odra na Ligin prireditvi 4. jan.). Vaja za 1. in 2. dejanje jutri (torek) zvečer ob pol 8. Prosim točno. — Pavle Intihar.

KOLENDAR Svobodne Slovenije 1953. Obširna in zanimiva knjizica z mnogimi slikami. Stane \$3 (po pošti 25c več). — Mauserjev "Jamnik" (povest) \$1. — Kupi, da podpreš slovensko kulturo.

Pokop žrtv krvavih
izgredov v Maroku

CASABLANCA, Maroko. — Arabci so pretekli teden pokopali svoje rojake, ki so padli tekom krvavih izgredov v tem mestu. Vsa pot od mošeje do pokopališča, po kateri se je vil pogrebni sprevod, je bila zastražena po vojaštvu, ki je stalo pripravljen ob svojih strojnica.

V mošeji in okoli nje se je zbralo k molitvi stotine domačinov.

Spomenik MacArthurja
v Manili

MANILA. — Predsednik filipinske vlade je odobril predlog, da se postavi v Manili spomenik generalu MacArthurju.

SNOW
Vremenski
prerok
pravi:

Danes naletavanje snega, vetrovno in mrzlo.

Važni dnevi svetovne zgodovine

Dne 15. dec. 1791 je kongres odobril Listino pravic.

Novi grobovi

Pandelia Lipa
Včeraj popoldne je umrl v County Nursing Home Pandelia Lipa, star 62 let. Doma je bil iz Struge, odkoder je prišel leta 1907. Živel je v okolici Payne in 32. St., ter je bil zaposlen v nekem restavrantu. Zapušča nečaka Alexandra Filipovicha in bratranca Spero Hiohio. Pokopan bo v ponedeljek iz Grdinovega zavoda na E. 62. St. v cerkev sv. Save ob 1. popoldne in od tam na pokopališče.

Louis Medved
Po šestletni bolezni je umrl v petek na svojem domu, 6305 Glass Ave. Louis Medved, star 57 let. Rojen je bil v Bukovci, fara št. Vid na Dolenjskem, kjer zapušča brata Antona in Jožefa in odkoder je prišel leta 1912 v Ameriko. Zapušča ženo Jennie, roj. Volk, hčer Virginio Sadowsky, vnuka, sestre Josephine Zajc in Mary Lube. Bil je član družstva France Prešeren št. 17 SDZ. Pogreb bo jutri zjutraj ob 9. v cerkev sv. Vida in od tam na Kalvarijo. Truplo leži v Grdinovem pogrebem zavodu na E. 62. St.

Carolina Skok
V petek zvečer je naglo umrla Carolina Skok, roj. Sylvester, žena Vinka Skok na 1697 Fulton Rd. Stara je bila 48 let in doma iz Češkoslovaške. Pogreb bo v torek popoldne ob 1. uri iz Grdinovega pogrebne zavoda na E. 62. cesti in na Highland park pokopališče.

David Paul Intihar
Po dolgi bolezni je preminul 5-letni David Paul Intihar, 5191 Stanley Ave., Maple Heights, O. Spadal je k društvu sv. Družine št. 207. KSKJ. Poleg žalujočih staršev Frank in Jennie Intihar, zapušča brata Raymond in sestre, Joan in Carol. Pogreb se bo vršil v sredo zjutraj ob 8:30 iz Louis Ferfolia zavoda, v cerkev sv. Wenceslava v Maple Heights ob 9. uri, in od tam na pokopališče.

Helen Petkovšek
Po kratki in mučni bolezni je preminul v Mt. Sinai bolnišnici H. Helen Petkovšek, rojena Mušič, stara 70 let, stanujoča na 1119 Addison Rd. Bila je vdova. Soproj Matt je umrl leta 1924. Tukaj zapušča sestro Theresa Podboy v Waukegan, Ill., vnukinje Josephine Kotnik, Helen Kremzar, Frances Leonard, Marjana Kuhar, vnuka Franka in več sorodnikov. Rojena je bila v Bevkah pri Vrhniki, kjer zapušča popolbrata Johna in popolsestro Frances. Bila je članica Sv. Marije Magdalene št. 162 KSKJ. dr. sv. Ane št. 4 SDZ. Pod. št. 25 SZZ in Oltarnega društva pri sv. Vidu. Pogreb se vrši v torek zjutraj ob 7:30 uri iz Jos. Zele in Sinovi pogrebne zavoda na 6502 St. Clair Ave. v cerkev sv. Vida ob 8. uri in nato na Calvarijo.

Izgon 12 komunistov
iz Maroka

CASABLANCA, Francoski Maroko. — Francoske oblasti so proglasile izven zakona maroško komunistično in nacionalistično stranko ter izgnale 12 komunist. voditeljev v Francijo.

Kolizija na morju

SAN DIEGO, Cal. — Tukaj sta kolidirali dve ladji, manjša pomožna ladja bojne mornarice in tovorni parnik, naložen s premogom. Večjih poškodb in nesreč pri koliziji ni bilo.

Bodimo pri vsaki vožnji
vidni in zmanjšujmo število
žrtv!Žena v Ohio zastrupila
moža; grozi ji smrtna
kazen

Poroti je vzelo samo 45 minut, da je spoznala žensko za krivo umora.

BATAVIA, Ohio. — Mrs. Dovie Blanche, 54 let stara žena oz. vdova farmarja, je bila pred tukajšnjo poroto spoznana za krivo, da je zastrupila svojega moža. Ker porota ni priporočila milosti, pomeni ta njen pravorek za ženo smrt na električnem stolu.

Če bo usmrčena na električnem stolu, bo ona druga ženska v državi Ohio, ki bo umrla take smrti. Edina ženska, ki je bila doslej usmrčena na električnem stolu v Ohio, je bila Mrs. Marie Hahn iz Cincinnati, ki je bila justificirana dne 7. dec. 1938.

Porota je razpravljala samo 45 minut, da je dosegla soglasen sklep v zadevi Mrs. Dean, ki je dajala svojemu 68-letnemu možu Hawkins Deanu v jedi primešanega podganjega strupa. — Morilka je vzela sodbno stično naznanje in ni pokazala najmanjšega občutja kake nervoznosti.

Morilec Trockega
je živel doslej
v jetniškem razkošju

Jetniki imajo razkošna stanovanja in svoje lastne kuharje.

Mexico City, Mehika. — Tukaj je bilo naznanjeno, da bo morilec Leona Trockega končno premeščen iz svojega luksuznega "apartamenta" v federalni jetnišnici v navadno celico, v kakršno spadajo kriminalci.

Frank Jacson ali Jacques Mornerd, kakor se je nazival do leta 1940, ko je preklal Leonu Trockemu s sekuro glavo, bo eden izmed osemdesetih jetnikov, ki bodo premeščeni iz svojih luksuznih stanovanj v tej jetnišnici v navadne celice. Poročilo dalje navaja, da bodo morali ti petični privilegirani jetniki poslej sprejemati svoje "prijatelje" v navadnih sobah, ki so za to odločene. Pa tudi brez turških kopejki bodo morali v bodeče izhajati in brez svojih posebnih kuharjev. "Hotel", kakor nazivajo Mehikanci to jetnišnico, skratka ne bo več to, kar je bil.

Gen. Florencio Anita Loy, novi ravnatelj jetnišnice, je rekel, da bo odslavlil vse paznike, ki so dovoljevali sestanke jetnikov z njihovimi ljubicami in ki so prodajali jetnikom narkotične marijuane cigarete ter žganje. — Jetniki, ki so imeli denar, so v tej jetnišnici po kneže živeli. Najlepše in najudobnejše stanovanje med vsemi jetniki pa je imel Jacson, morilec Trockega, na čigar naslov prihajajo redno vsak mesec čeki z velikimi vsotami denarja. Odkod prihajajo, ni težko uganiti, če pomislimo, komu je storil Jacson največjo uslugo, ko je preklal Trockemu glavo.

Samomor vedeževalca

PARIZ. — Charles Fosset, 51 let star, ki je vedeževal ljudem bodočnosti, je izvršil samomor, ker ni mogel nič več prenašati izgledov za svojo lastno bodočnost.

PREDSEDNIK JE ZOPET
SREDI SRŠENJEGA GNEZDA

Predsednik Truman nima o MacArthurjevem mirovnem načrtu in Eisenhowerjevem potovanju v Korejo ničesar, razen piker in omalovaževalen zasmeh. — S svojimi besedami je ustvaril skoraj v vseh krogih slabo voljo.

WASHINGTON. — Nad opombami predsednika Trumana, ki jih je izrekel v zvezi z MacArthurjevim načrtom za rešitev vprašanja korejske vojne, se ne zgražajo samo republikanci, — temveč tudi ostali državljani. Predsednikove opombe prispevajo lisičinem kislem grozdu in labodjemu spevu.

Predsednik je izjavil namreč časniki, da dvomi, da bi imel MacArthur kaj novega povedati ali predlagati z ozirom na končanje korejske vojne, če pa ima, naj bi o tem obvestil Belo hišo. Dalje je rekel, da ni do bil od MacArthurja, s katerim se je sestel leta 1950 na otoku Wake, skoraj nikakih informacij, tisto malo, kar jih je dobil, pa niso bile točne.

Nato je predsednik označil potovanje generala Eisenhowerja v Korejo kot demagoško posledico njegove kampanje.

Republik. senatorja Dvorshak in Welker sta izjavila, da Trumanovo govorjenje ni vredno in dostojno predsednika Zdr. držav. Senator Welker je rekel, da ni bil prav nič presenečen, ko je slišal, da se je predsednik

ponižal do izraza "demagoštvo", ker je on sam, predsednik, "največji demagog, kar jih je bilo kdaj v tej deželi."

Vprašan, kakšna netočna pojasnila je dobil od MacArthurja na otoku Wake, je predsednik odgovoril, da mu je gen. MacArthur zagotovil, da se kitajski komunisti ne bodo vmešali v korejsko vojno; da se eno divizijo ameriške armade v Koreji lahko kmalu oprosti službe tam in pošlje v Nemčijo, in da je vojna v Koreji toliko kot že končana.

Ko je predsednik omenjal Eisenhowerjev poset Koreje, je govoril v tako zasmehljivem in žaljivem tonu, da se je njegov tajnik sklonil k njemu ter mu zašepetal nekaj na uho, nakar je predsednik pripomnil, da ne bo nihče tako srečen kakor on — (predsednik), če se bo Eisenhower res posrečilo kaj kmalu končati vojno. — Toda s to izjavo ni izbrisal učinka zasmehljivih in pikrih besed, s katerimi je malo prej pojasnjeval časniki karjem svoje inenice, niti ni ublažil slabe volje, ki je zavladala zaradi teh izjav med državljani v splošnem.

Ameriška revija "Foreign Affairs" o položaju
v Jugoslaviji

"FOREIGN AFFAIRS", ameriška revija, razlaga položaj v Jugoslaviji takole

Tisti, ki na hitro roko pogledajo v Jugoslavijo, večkrat delajo napake. Skušajo ugotoviti razmere med notranjimi spremembami v Jugoslaviji in stopnjo, do katere naj bi se bili jugoslovanski komunisti že naklonili ali premaknili k zapadnim teorijam in praksi. Prevara, ki tako nastane, je težka, strašna. Dogodki so namreč pokazali v zadnjih treh in pol letih, da so vse spremembe, ki so nastale v notranjem življenju Jugoslavije ostale skrbno v okviru sovjetskega vzora, ki so ga jugoslovanski komunisti sprejeli za svojega. Z drugim besedami moramo vprašanje postaviti takole: V koliki meri so se jugoslovanski komunisti oddaljili od sovjetskega vzora? Napačno bi bilo, če bi kdo smatral, da tako vprašanje že tudi zadeva v drugo polje in izživa odgovor na to, v koliki meri so se jugoslov. voditelji že nagnili na zapad. Niti sledu kakega izkaza ni, da bi bili oni to storili ali, da bi kaj takega nameravali v bodočnosti. V sedanjem razvojnem stanju odklanjajo jugoslov. komun. voditelji z enako odločnostjo obe možni zamisli političnega ali gospodarskega reda, ki sta doma na zapadu: socialno-demokratsko in kapitalistično.

Jugoslov. ljudstvo prav dobro pozna mišljenje svojih gospodarjev in je zato razumljivo, da je vsak oprezen v izražanju kritike režima. Mnogi obiskovalci radi neznanja jezika sploh ne pridejo v neposredno zvezo z ljudstvom. Največ poročil je takih, kakršna je mogoče sestaviti na osnovi informacij, ki jih dajejo vladni zastopniki ali vsaj podporniki režima ali takih, ki jih

dajejo ljudje v navzočnosti režimovcev. Režim zelo dobro ve, s kom tujci govorijo. Prav nič težko ugotoviti, kakšno informacijo je kdo dal.

Policist ustrelil moža
tekom atomskega alarma

NEW YORK. — Dne 13. dec. so priredili tu poizkusni alarm za slučaj atomskega napada, pri čemer je bil neki mož ubit; ustrelil ga je neki policist.

Ko so se ob alarmu vsi ljudje zatekli v zaklone, ni hotel tega storiti Caesar Flores, ki je na poziv policista, naj stopi v zaklon, potegnil nož ter z njim napadel policista Ludwig Scillinga. Policist je potegnil revolver ter divjaka ustrelil.

PAJKI, ŠČURKI IN
PODGAJE

PRAGA. — Rude Pravo, oficijelni list češke komun. partije, pravi, da obešeni komunisti nimajo pravice do naziva ljudje. Oni spominjajo na pajke, ščurke in podgane, s kakršnimi vodijo Amerikanci v Koreji vojno proti miroljubnemu korejskemu ljudstvu.

NAJNOVEJŠE VESTI

NEW YORK. — General Eisenhower se je včeraj vrnil v New York s svojega 16-dnevnega, 21,000 milj dolgega potovanja po korejskih bojiščih, poln zaupanja, da bo mogoče pospešiti mir.

TOKIO. — Komunistična Kitajska je oficijelno odklonila indijski načrt za končanje vojne v Koreji.

DUNAJ. — Tukaj zaseda po komunistih sponzorirani "mirovni kongres", kjer se vrši komunistična propaganda v znamenju prizadevanja za mir.

Razne drobne novice
iz Clevelanda in
te okolice

Lepo uspel oratorij—

Oratorij "Slovenski Božič," ki ga je pel snoci v cerkvi Marije Vnebovzete cerkveni pevski zbor "Ilirija" pod vodstvom svojega pevovodje Mr. Martina Rakarja, je prav lepo uspel. Solisti so bili izvrstni, petje zbora ubrano, spremljanje orgel izborna. Pesniški molitvi so bili prisrčni, melodije pristno narodne. Bil je to oratorij, kakor ga je označil v svojem govoru domači župnik Rev. Matthew Jager: "Ni to slovita onatorična skladba, izvajana v veliki muzikalni dvorani ob spremljevanju slovitiga orkestra, je pa tem pristnejša in tem globlje v dušo segajoča." Pevovodja kakor tudi pevci in pevke zaslužijo vso pohvalo za to lepo slovensko glasbeno delo, ki so ga izvajali Bogu v čast in vsem navzočim v velik užitek.

80-letnica—

Naš stari naročnik Mr. Frank Penko (po domače Vrtar) iz 14115 Darley Ave., je v petek 12. decembra t. l. obhajal svoj osemdeseti rojstni dan. — Prijatelji in znanci širom Amerike mu žele še dolgo vrsto let zdravega življenja. — Čestitamo!

Prva obletnica—

Jutri, v torek, ob 7. uri zjutraj bo v cerkvi Marije Vnebovzete maša-zadušnica za pokojno Tončko Penko ob prvi obletnici njene smrti.

K molitvi—

Članice dr. sv. Ane št. 4 SDZ naj pridejo nocoj ob osmih v Želetov pogrebni zavod na St. Clair Ave. molit za pokojno Helen Petkovšek, jutri zjutraj naj se pa po možnosti udeležijo njene pogreba.

18. obletnica—

V torek ob 7:45 bo v cerkvi sv. Vida maša za pokojnega Franka Laurich v spomin 18. obletnice njegove smrti.

K molitvi—

Članice društva Sv. Marije Magdalene št. 162 KSKJ naj pridejo nocoj ob 7:30 v Želetov pogrebni zavod na 6502 St. Clair Ave. molit za pokojno Heleno Petkovšek, jutri ob osmih pa naj se udeležijo pogrebne maše.

Zadnje slovo—

Članice podr. št. 25 SZZ so prošene, da pridejo nocoj ob sedmih v Želetov pogrebni zavod na St. Clair Ave. molit za pokojno sestro Heleno Petkovšek.

Zastonj—

Dobroohranjeno žimnico dobi revna družina zastonj. Pokličite IV 1-7771 med 9. in 12. uro.

Nov odbor—

Our Lady of Fatima Society No. 255 KSKJ ima za prihodnje leto sledeči odbor: Duhovni vodja Rev. Vic Tomc; predsednik Emil F. Trunk; podpreds. Bill E. Kern; tajn. Josephine Trunk; zapisnikar Bernie Kotorac; nadzorniki: Theresa Buckley, Jennie Omersa, Antonette Celesnik; — odbornika za atletiko in sport — Bill Jansa (za moške), Mary Finley (za ženske in otroke). — Seje se vrše vsako drugo sredo ob 7:30 v šoli sv. Vida. Vsi slovenski zdravniki.

Slon za Eisenhowerja

WASHINGTON. — Slon Burma, ki ga lastuje Mills Bros. cirкус, bo korakal v paradi ustoličenja gen. Eisenhowerja za ameriškega predsednika 20. januarja.

AMERIŠKA DOMOVINA
 AMERICAN HOME
 117 St. Clair Ave. Henderson 1-0628 Cleveland 3, Ohio
 Published daily except Saturdays, Sundays and Holidays
 General Manager and Editor: Mary Debevec

NAROČNINA
 Za Zed. države \$10.00 na leto; za pol leta \$6.00; za četrt leta \$4.00.

Za Kanado in sploh za dežele izven Zed. držav \$12.00 na leto. Za pol leta \$7.00, za 3 mesece \$4.00.

SUBSCRIPTION RATES
 United States \$10.00 per year; \$6.00 for 6 months; \$4.00 for 3 months.

Canada and all other countries outside United States \$12.00 per year; \$7 for 6 months; \$4 for 3 months.

Entered as second class matter January 6th 1908 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the act of March 3rd 1879.

83 No. 244 Mon., Dec. 15, 1952

Eisenhower in Taft

Ko je pred štirinajstimi dnevi Eisenhowerjev glavni stan naznanil imenovanje Martina P. Durkina iz Chicaga, Ill. za bodočega delavskega tajnika in je naslednji dan senator R. Taft v Cincinnati, O. dejal, da je to imenovanje neverjetno, so časnikarji naglo zavpili, da je konec sloge v republikanski stranki. Te kosti so se lotili razni komentatorji in jo glodali in glodali. Nekateri nasprotniki zmagovite stranke so si že začeli škodoželjno meti roke.

Kaj naj trezen in resen opazovalec sodi o tem? Pa naj bo že republikanec ali demokrat.

Senator Robert Taft je svoje stališče jasno in naravnost povedal. Ni se brigal dosti za to, kaj bodo rekli razni opazovalci in komentatorji, ko bodo videli, da ni sporazuma in pravega sodelovanja med njim in novoizvoljenim predsednikom ZDA.

Po volitvah je gen. Eisenhower povabil senatorja, naj mu stavi svoje predloge glede sestave bodoče vlade in drugih važnih imenovanj. Taft je to storil neposredno in posredno. Pri tem je bil neprijetno iznenaden, ko je videl, da je Herbert Brownell, glavni sodelavec Thomas E. Deweya, vse kandidate pred imenovanjem temeljito "pretresel" in si jih ogledal od vseh strani, da ne bi bilo kakih iznenadenj. Imenovanja so sledila eno za drugim. John Foster Dulles je postal državni tajnik, s tem se je Taft strinjal, zadovoljen je bil tudi z imenovanjem svojega daljnega bratranca Ezra Taft Benson za poljedelskega tajnika. Prizadetega se je pa čutil senator, ko je bil Clevelandčan George Humphrey imenovan za finančnega tajnika, pa njega o tem niso preje nič obvestili, kot je sicer ob takih priložnostih navada. Taft glede teh imenovanj ni napravil nobene neprijazne javne opombe. Imenovanje Durkina je ta molk nenadno pretrgalo. Durkin je eden izmed voditeljev A. F. L., pri tem vpisan demokrat, ki se je javno zavzemal za izvolitev A. Stevensona. Delavski tajnik v vladi sami nima posebno pomembne vloge, kar zadeva splošna vprašanja, je pa na vsak način važen kot zastopnik delavstva. Niti Roosevelt niti Truman nista imenovala na to mesto kakega člana delavskih unij, Eisenhower je to storil, storil največ iz razloga, da bi odstranil sum organiziranega delavstva do bodoče vlade. Poteza je bila odlična in je našla primeren odmev med voditelji ene kot druge velike delavske organizacije. To je bila v resnici državniška poteza.

R. Taft je zvedel za imenovanje iz časopisov. Ko je videl, kakšen mož je novi delavski tajnik, je zavzel svoje stališče. Da je bilo to odklonilno, ni nič čudnega. Taft je tisti politik, proti kateremu je organizirano delavstvo najvstrajnejše in najodločnejše nastopalo, nastopalo kot proti tvorcu sebi sovražnega Taft-Hartley zakona. Med temi, ki so nastopali proti temu zakonu, je tudi bodoči delavski tajnik. To Taftu ni bilo všeč. On je ponovno nastopil proti takozvanim delavskim bossom, sedaj naj bo pa nenadoma eden teh v vladi in to v republikanski. To je bilo zanj malo preveč. Taft ni človek kompromisov, on se drži svojega, pa naj že bo, kar hoče. Po našem mnenju je bil ta senatorjev nastop v popolnem soglasju z značajem njegovega dosedanjega političnega dela.

Prenekateri politični ljudje so mnenja, da Taft ni naredil pametno in da mu bo ta nastop škodoval, škodoval na vsak način daleko bolj kot bodočemu predsedniku.

Republikanska stranka ima konservativno krilo, ki ga vodi Taft in liberalno, ki ga vodi Dewey. Obe krili imata različne poglede ne samo v notranji, ampak prav tako tudi v zunanji politiki. Eisenhower je bil imenovan za republikanskega predsedniškega kandidata na prizadevanje liberalnega krila, spoznal pa je kmalu, da mora stranko trdno povezati, če hoče doseči uspeh. Tega je dosegel, zato pa so ga nasprotniki razupili kot političnega začetnika, neizkušena in mešetarja, ki je popolnoma podlegel Taftu. Trezni opazovalci so lahko videli, da na teh trditvah ni bilo veliko resnice, videli so pa lahko tudi, da jim je precejšen del javnega mnenja doma in v svetu kljub temu verjel. Znani švicarski časopis "Die Weltwoche" je zapisal, da moremo bolj govoriti o Taft-Eisenhowerjevem predsedništvu kot o Eisenhowerjevem. Tako mnenje bi bodoči vladi utegnilo hudo škodovati. Verjetno se je Eisenhower prav zaradi tega odločil, da že od vsega začetka jasno pokaže, da je on in samo on tisti, ki bo imel v vseh vprašanjih zadnjo in odločilno besedo.

Z imenovanjem svojih bodočih sodelavcev je to pokazal, Taftova izjava mu je v tem oziru bila naravnost koristna.

Vse to je vzdignilo nekaj prahu, ki se bo pa hitro poleglo. Taft je s svojim nastopom podčrtal svojo pravico kritike, brez katere ni pravega napredka in nobene demokratične vlade, Eisenhower si je pa utrdil položaj kot mož, ki je sam svoj gospodar. S tega vidika gledano, je bila stvar koristna za obe strani. Senator Taft je gotovo razgledan mož in pošten politik, ki bo pripravljen svojo strankarsko korist podrediti splošni narodni koristi, ki bo pa na drugi strani verjetno bil tudi tako, da bodo očuvani oni temelji, na katerih je Amerika danes.

Amerika in ves svet stoji pred pretežkimi odločitvami, da bi se katerikoli poštenjak mogel v bistvenih vprašanjih odločiti pod vidikom strankarske koristi. Svet rabi danes državnikov in to velikih državnikov kot sta bila Jefferson in Lincoln. Upajmo, da naš čas ni brez njih.

Lasallski glasovi in odmevi

(Piše Matevž iz "Sunny Spot City-a")

LaSalle, Ill. — Ljudje po vsem krščanskem svetu govorijo te dni o vplivu Božiča na javnost in na nas ljudi. Res je, lahko vzameš pojmovanje Božiča, kakor že hočeš, ampak njegovemu velikemu vplivu se pa ne izogneš in se ga ne iznebiš. Stopiš ven na ulico, na glavno ulico mesta, kaj vidiš? Vsak drog ob hodnikih je tako ali tako okrašen z božičnimi okraski. Na njih so pritrjeni slike Miklavža, ali kak drug znak, ki te opozarja, da je božični čas tukaj.

Porečeš, seveda, to je trgovska reklama, trgovci in drugi s tem delajo reklamo za svoje trgovine. Prodati hočejo nekaj, pa te s tem opozarjajo. Yes, priznam, ameriški trgovci uporabijo vse, samo da dvignejo zanimanje za trgovino. V tem so težko dosegljivi mojstri.

A kljub temu, da vidijo nekristjani v oglašnju božične dobe samo nekaj business, resnica je in ostane, da v vsem tem ostane le neki zelo mogočen vpliv, ki ga ni moč izbrisati ne prikriti, da Božič prinese vsako leto mogočen utis, ki dvigne človeštvo iz posvetnosti in mu pogled obrne proti nebu, proti Bogu. Nobena druga letna doba ne napraviti takega utisa na človeštvo. Odkod to? Ali kar tako le samo od sebe?

Ne, ni kar samo od sebe ne! To prijetno toploti, ki ogreva in osvaja ljudi o Božiču diha iz sebe nebo. Žal je le seveda, da te božje toplote brezumni svet ne razume, zato pripisuje njen pojav drugim virom, kakor pa tistim, iz katerih resnično izvira.

Božjo dobroto, božjo ljubezen in božja pota je navadnemu zemljanu res težko umeti. Jo mora le udano sprejeti z neomajano vero v božjo modrost.

Prav zadnjo nedeljo sem v svojo prijetno sosedu Jožetu in sva baš o tem dosti govorila. V nekaterih zadevah je bil Jože dvomljiv, nazadnje mi je pa le priznal, da je bil Bog velik demokrat, ko je poslal svojega Sina Kristusa na svet v tako priprosten kraju in na tak priprost način. Ni ga poslal na svet v kakem gradu, palači, ampak v borden hlevčku. Tudi Kristus kot Sin Božji je priprost vse skozi. Judje so imeli postavbo, da pred tridesetimi leti nihče ni smel učiti. Počakal je te starosti, potem pa učil tri leta. Za svoje učence in bodoče voditelje Njegovih cerkve na zemlji ni zbral kakih visokih modroslovcev, dušeslovcev, profesorjev in učenjakov. Zbral je dvanajst ubogih priprostih ribičev, prav najnavadnejše ljudi. Nekateri so bili prav svoj značaja. Sam Peter n. pr., tri leta je poslušal Kristusa in hodil z njim, pa ko ga je na dvoru dekla srečala in pokazala nanj, da je tudi on eden izmed Kristusovih učencev, ga je ta zatajil z izjavo, da Kristusa ne pozna. Toda bil pa je mehkega srca, ko ga je Gospod le pogledal, se mu je oglasila vest, zjokal se je in kesal in odpusteno mu je bilo. In baš pri Petru je Kristus pokazal, kako se mora odpustiti in pozabljati, če kdo kako krivico komu naredi. Petru pozneje izroči ključ nebeskega kraljestva.

"Vidiš, to je pa demokratično, to je ljubezen do bližnjega in odpustanje, kakoršnega svet ni poznal pred Kristusom in ga v največjih slučajih še zdaj ne pozna," je zaključil o tem Jože.

Le pritrtil sem mu, da ima prav.

Govorila sva še o marsičem, nazadnje sva prišla pa še na strahove, vraže in še druge reči.

"Tega pa imajo vsi narodi ne kaj — to je vraže," sem dejal jaz.

"Morda so nekatere vraže prazne, pa vse pa niso," odvrne Jože.

Gledal sem ga, odkod ima mož take zaključke. Pa mi začne praviti, kako je hodil v starem kraju pred kakimi 42 leti v ris.

"Ni mogoče Jože, Ti, da si hodil v ris, kaj te je pa napotilo v to?"

"Le poslušaj, pa boš zvedel kaj."

In začel je praviti tako-le:

"Tam gori blizu Kuma je bilo. Pri nas so imeli navado, da so vsako leto šli oče na sveti večer s kadihom, in kropilom okrog hiše. Jaz tisto leto nisem šel z njim, ker sem imel drug načrt, namreč, da bom šel o polnoči v ris na križpotju. Kdor hoče iti v ris in videti vse, kar se bo zgodilo prihodnje leto v fari, ne sme vohati kadila. Šel sem od polnočne do ene ure v ris. Kako se mi je godilo in kaj sem videl ne bom nikoli pozabil," je brumno pristavil Jože.

"O polnoči sem šel na križpotje in naredil z blagoslovljeno leskovko okrog sebe krog in čakal. Nisem stal dolgo ko vidim, da sta prišla dva možaka in začela z vso naglico podirati Zadnikarjev kozolec. Vedel sem takoj, da bo v prihodnjem letu vihar porl drl ta kozolec.

Kmalu za tem sem videl, kako so prihajali ljudje iz Peharčkove niše in nesli mrliča v črni krsti. Takoj sem vedel, da bo prihodnje leto mrlič v tisti hiši, le to mi je ostalo prikriti, ali bo umrl gospodar, ali gospodinja.

Komaj mi je izginil izpred oči mrtvaški spreved, sem že zagledal drugega iz Oračave hiše, tretjega iz Primožkove, a zatem četrtega iz Vrhovške hiše.

Nič kaj prijetno mi ni bilo, ko sem videl toliko mrtvaških sprevedov, za tako malo vas je bilo malo preveč mrličev v enem letu. Bog zna, ali bo morda razsajala kolera ali kaj, sem si mislil.

Nato sem videl tudi fajmoštra, ko je šel s sv. obhajilom najprej k nam, nato pa k Oračevim in Vrhovškom.

Videl sem tudi dve svatbi.

Ko sem opazoval vse te prikazni, je udarila v farnem zvoniku ura tri četrt na eno.

"No," sem si mislil, "še četrt ure pa odidem domov."

Ko to premišlujem se je posvetilo, kakor v jutru, ko začne sonce vzhajati in kaj vidim. Na naši strehi puhne na obeh platih iz slamnate strehe ogenj. Takoj je bilo vse v ognju, a ljudje so začeli letati okrog in kričati vse križem.

To me je čisto zmedlo. Kar so me nesle noge, jo uberem proti domu.

Ko tako dirjam domov, sta se podili za menoj dve ogromni pošasti, druga grša od druge. Pa kako ste leteli, pod nogami jima je kar bobnelo, da se je kar zemlja tresla. Sam nisem vedel kaj in kako sem pridrl domov. Šele takrat sem spoznal prevaro, da ni v resnici gorela naša hiša. Še sedaj se čudim, kje sem vzletel tako moč: zaletel sem se kar v zaprta vežna vrata in že sem bil v veži. V strahu in trepetu sem čakal v hiši domačih, ki so odšli k fari k polnočnici. Tisti dve pošasti, ki sta drveli za menoj, se že tulili zunaj do ene ure.

Od tistega časa nisem šel nikdar več v ris na sveti večer. To da prikazni, ki sem jih videl, so se tisto leto vse uresničile. Zadnikarjev kozolec je podrl vihar okrog sv. Jakoba, ko je bilo polno žita v njem. Razsajale so tudi koke, umrl je za njimi stari Peharček, pri Oraču pa starejši sin, pri Primožku pa kar trije otroci. Vrhovška pa je oplazila v gozdu smereka, ki so jo sekali in in je kmalu nato izdihnil. Hudo je bilo tisto leto. Vidiš, to sem doživel jaz, zato tudi vstrajam pri trditvi, da nekatere vraže imajo pomen."

Tako Jože. Že sem odpiral usta, da mu začnem spodbijati njegovo zaupanje v vraže, pa je med tem prišla v sobo prijateljica Jožetove žene in pogovor je krenil drugam. Pozneje pa nisem hotel načenjati razgovora o vražah, Jožetu se pa še danes čudim in mu kar ne morem verjeti, da je kaj takega vse doživel. Kaj če se mu ni v kakem posebnem razpoloženju vse to sanjalo, ali pa je morda imel kakke privide, pa je prepričan, da je vse kar je navedel, videl v resnično pravem stanju. O priliki bova še govorila o tem.

— Da pa dragi čitatelji ne boste mislili, da midva z Jožetom samo o kakih sanjah ali vražah razpravljala, naj vam povem, da sva tudi govorila o gospodarstvu v naši deželi. Do tega predmeta sva pa prišla, ko sva videla črno na belem tiskano poročilo, da je tukajšnja Marquette Cement družba izplačala te dni 80 centov dividend na vsako svojo delnico. To pomeni, da v cementovkah se ne dela samo za "pinače," ampak za pravi bakiš. Pri teh novici sem pa jaz dejal Jožetu: "Vidiš, pa so pred volitvami vpili, da so demokrati vse deželo in ves business izpufali?"

"Ja," je dejal Jože v svojem šentjanžkem ali leskovškem narčaju; "to je pa takest 'mein lieber freund'! Kadar siliš h koritu, moraš vpit, da so ga drugi vsega izpraznili in da so zraven še korito pohrustali. Potem, ko prideš k polnem koritu in ako si kaj not našel in ga nato lahko ti izprazniš, ne da bi te zato kdo krivil ali pa kako odgovornost na puklo obešal. 'Mein lieber freund' to se mora znati!"

"Glej ga eksperta," sem odgovoril, "ti pa še Einsteinu bitaš. To si pa pogruntal prav po notah."

"Kaj še, to lahko vsak vidi in razume, če ima le kaj soli v glavi," mi je hudomušno odgovoril Jože.

Vidite čitatelji, tudi na taka polja posegava z Jožetom. Nisva kar tako.

— Razpravljala sva tudi, kam so evropski viharji odnesli razne evropske kralje in cesarje in druge take "male" glave? In tudi to mi je Jože pojasnil, dasi sem o njem večkrat krivično sodil, da moč še svojih kokotk in kokotov dobro ne pozna in da jih ne zna štet, koliko jih ima. Jože je porinil svojo lovsko kapo nazaj na vrat, pa je dejal: "Pred nekaj dnevi sem bral poročilo objavljeno po Associated Pressu, da se vse kraljevske in cesarske glave, ki jim je Stalin podkuril pod nogami s svojim komunizmom, nahajajo v nezaščitenem penziju na Portugalskem. Tam pravijo, da je lepo. Mirno žive in portugalski kmetje imajo pregovor, ki se glasi: 'kdor ima novac, ta lahko pri vsakem kosilu dvakrat je.' Našel mi je nekaj teh glav in sicer, da tam vedri zadnji italijanski kralj Umberto II., romunski kralj Karol z svojo ljubimko Lopescu, s katero je po koruzno poročen, tam je tudi Juan Bourbonski iz Španije, potem Franc Jožef, izginoli zadnji prestolonaslednik avstrijski in admiral Horthy iz Madžarske."

Ali mi ni Jože povedal dobro zanimivo novico?

— Imamo pa tudi nekaj naših domačih novic. Meglenovega Riharda z "Ajnzerja" (Jonesville) vsi poznamo. Predno se je v zadnji vojni vpisal v vojaško službo, je bil zaposlen v urarski tovarni v Peru. Pri vojaki je bil skoro 4 leta in se povzpelo do sarženta. Zdaj pa je šel v častniško službo in govoriš predpisane študije in je te dni postal podporočnik v Fort Benning, Ga. Nadarjenemu Rihardu iskrene čestitke pri napredovanju! Naj nadaljuje, dokler ne pride do generalske sarže! To mu prav iskreno želim.

Družino Mr. in Mrs. George

Barlič na Jonesville, je zadela nesreča, da sta jim obbolele dve hčerke za polio. To sta Evelyn in Marjorie. Ena baje že malo hodi. Evelyn pa je paralizirana na obeh nogah. Želimo, da bi naj čimprej okrevale. George Barlič je sin pokojnega Antona Barliča, znanega premogarja, ki je umrl pred več leti.

Silen napad na clevelandskega študenta

Pod naslovom "Takih prijateljev ne rabimo" je objavil Slovenski poročevalec 27. novembra 1952 članek, ki ga prinašamo neizpremenjeni obliki:

"Ugoden razvoj mednarodnih odnosov med našo državo in ostalim svobodoljubnim, naprednim svetom se odraža tudi v povečani mednarodni aktivnosti študentov. Ena od mnogostevilnih oblik sodelovanja, je štipendiranje, katerega so deležni naši in inozemski študentje, ki prihajajo k nam na študij ali praks. Razumljivo je, da so po vsem svetu deležni štipendij potrebni in dobri dijaki, nesmiselno pa bi bilo podpirati take, ki se lahko vzdržujejo sami, ter imajo za to ustrezna sredstva.

Mislimo, da je tak primer s študentom filozofije, gospodom Močilnikarjem Florijanom iz Clevelanda, ZDA. Našo javnost bo gotovo zanimalo, če povemo, da je g. Močilnikar po osvoboditvi že parkrat prišel v Jugoslavijo kot njen "prijatelj," kar naj bi potrjevala tudi njegova udeležba pri delu na 'Mladinski akciji.' Letos je v svoji prošnji na 'Svet za prosveto in kulturo pri LRS' navedel, da bi želel štipendijo, ker namerava pri nas producirati razvoj delavskega gibanja, katerega se je lotil že v Parizu ter da bo gradivo uporabil za svojo disertacijo. Svet je njegovi prošnji ugodil in sedaj g. Močilnikar dobiva mesečno štipendijo 6,000 din.

Na študij v Ljubljano se je g. Močilnikar pripeljal z modernim luksuznim avtomobilom, ki je njegova last. Spričo tega imajo naši študentje priliko, da občudujejo njegovo elegantno luksuzno limuzino po vseh ljubljanskih ulicah. Sicer si pa zelo rad privoščiti tudi česte izlete po naši Gorenjski, Dolenjski, Notranjski itd. Kaže, da mu štipendija v višini 6000 din komaj zadostuje za bencin, ki ga porabi na teh vožnjah.

Kakor smo že omenili, se gospod Florijan kaže za prijatelja nove Jugoslavije. Toda kdo je g. Močilnikar? Kako gleda na našo stvarnost? Kljub temu, da je sam deležen visoke štipendije, se ne strinja z načinom štipendiranja naših študentov ter pravi, da so upoštevani samo sinovi in hčere ministrov, funkcionarjev in članov KP. Sinovi delavcev in kmetov pa so zopet oškodovani in zapostavljeni, kakor za časa stare Jugoslavije.

Gornje mišljenje ni edino, ki karakterizira "prijateljska čustva" g. Florijana Močilnikarja. Po osvoboditvi je bil že parkrat v Sloveniji. Prišel se je povezovati z ljudmi proslulega domobranskega Rupnikovega aparata. Pohvalil se je tudi, da osebo no pozna bivšega ljubljanskega škofa Rožmana in druge znane emigrante kot so Krek, Maček, Kunstelj itd. S seboj je prinesel kopico naslovov sorodnikov in znancev emigrantov, pri katerih, naj bi iskal "zanesljivost" podatke o stanju v naši državi, o razpoloženju ljudi, o našem gospodarstvu, o državni politiki do vere in cerkve itd. Lahko si mislimo, s kakšnimi informacijami mu postrežejo ljudje takega kova.

Zato ni čudno, ko meni, da je OF popolnoma pod diktaturo KP in da pri nas ni svobode, ker ne dovolimo večstrankarskega sistema. Po njegovem mnenju je svobodna demokracija od večstrankarskega sistema neločljiva. Vsi pa vemo, kar je povedal maršal Tito o večstrankarskem sistemu in kdo so tisti, ki bi ga radi uresničili. Tudi naša kapi-

talna izgradnja mu ni pri srcu. Po njegovem se ne bi smeli lotiti teh velikih del, temveč se omejiti na izboljšanje kmetijstva, obrti, čebelarstva itd. s čimer naj bi po njegovem mnenju dvignili življenjski standard, ne pa da gradimo težko industrijo in hidrocentrale.

Tako naj se ne čudimo, če "modro" obravnava tudi kravno informbirojsko gonjo na naših mejah. Po njegovem povzročamo incidente na naših mejah mi sami in ne naši kominformovski mejaši, to pa zato, da bi lažje dobivali pomoč od ZDA.

In kaj porečejo naši rojaki v ZDA, ki delajo na razširjanju in utrjevanju prijateljskih odnosov med našimi narodi in ZDA? Po mnenju g. Močilnikarja so to navadni dobro plačani jugoslovanski agentje, ki vse to delajo samo za denar.

Po vsem tem smo mnenja, da ni potrebno dokazovati, ali je g. Močilnikar prijatelj ali sovražnik socialistične Jugoslavije. In on naj bi na podlagi klevet, napaberkovanih pri sovražnikih našega delovnega ljudstva, pisal disertacijo in proučeval naše delavsko gibanje?! Kakšno modro početje!

Med našimi študenti bo zaman iskal tistega, ki bi mu to verjel, mislimo pa, da tega niti sam ne verjame. Upravičeno smo lahko mnenja, da so F. Močilnikarja pripeljali k nam drugi nagibi in ne proučevanje našega delavskega gibanja, za kar dobiva štipendijo. To dokazuje tudi njegova izjava, da bo po odhodu napisal najslabše o Jugoslaviji, kar ji bo škodovalo na ugledu v svetu, če bo imel težave s štipendijo. Mislimo, da bi bilo prav, da mu Svet za prosveto in kulturo takoj odreče nadaljne štipendiranje, kar bodo pozdravili vsi naši študentje.

Študentje ljubljanske univerze."

Kdo ima prav Močilnikar ali študentje ljubljanske univerze?

Ali ni značilno, da je Močilnikar povedal vse to, kar mi iz dneva v dan trdimo — za mnoge zaman. Močilnikar je nekaj teh dobro opisal. Pa bo tudi Močilnikarjev glas za mnoge — glas upjočega v puščavi.

Toda zadeva je zanimiva še z neke druge strani. V Ameriki imamo zdaj precej jugoslovanskih štipendistov, ki študirajo po ameriških univerzah, strokovnjakov, ki se učijo po naših tovarnah, in celo oficirjev, ki obiskujejo vojne naprave, šole in tovarne za vojne potrebe. Dosedno, skoraj brez izjem, so vsi ti komunisti. Kdo jih je prerешal? Kje je kaka garancija, da ne vohunijo? Mnogi od njih so gotovo kominformisti. Morda vohunijo celo za Sovjetsko zvezo? Dva vodilna srbska komunisti dr. Blagoje Nešković in Ljubisav Djurić sta bila pred kratkim aretirana kot kominformisti. Ako so nezanesljive glave, kako naj bo zanesljivi udje? Čas je, da se tudi naši odgovorni ljudje znajdejo v komunističnih potegavčinah.

Pregovori

Tudi najglasnejši boben nima sebi nič drugega ko zrak.

• • •

Gluhemu prepevati, z nemim se razgovarjati, plesati pred slepecem: to so tri nemumnosti — (hindustanska narodna).

• • •

Komur se mudi, temu je vsaka pot predaleč.

• • •

Bog počasi hodi, toda hitro pride.

Dr. Josip Gruden

Zgodovina slovenskega naroda

Svobodni ljudje so bili prvi lastniki svojih posestev in deležni vseh drugih državljskih pravic. Nastopali so pri sodbah kot sodniki, pričali ali tožniki, sklepali veljavne pogodbe, smeli nositi orožje in z njim braniti svoje pravice in sledili svojemu poveljniku v vojsko. Število svobodnih slovenskih posestnikov je moralo biti v 11. in 12. stoletju še precej veliko, ker nam maloštevilne listine iz tiste dobe navajajo precej imen.

V enem samem okraju, na Bledu, se okoli leta 1080. omenjajo svobodni slovenski posestniki. Prinoslav, Adalfrit in njegova sinova Ivan in Preslav, Radigov in njegova soproga Treplica, Ivan, Preslav, Jurij in Domoslav, Azili in njegova sina Preslav in Stanogoj. Ako se je domači živel v tolikem številu ohranil na posestvu briksenske cerkve, moramo sklepati, da ga tudi drugod tuje gospodstvo ni moglo hitro izpodrinuti.

Vendar se opaža, da Slovenci vedno bolj opuščajo domača osebnostna imena in jih nameščajo s tujimi. Ako čitamo na pogodbah imena: Hartwig, Pemo, Johannes, Egizi, Sizo, Reginpracht, Wolfram, Imizi, Geppo, Wolfhart, Sigihart, Orthwin, bi jim imeli za pristne Nemce, ako bi slučajno pridejana opomba ne povedala, da so to "priče slovenskega rodu" (Selavigenae). Zato v poznejših stoletjih iz javnega življenja vedno bolj ginejo znaki slovenske narodnosti, ki je mnogokrat zakrita s tujim odelom. Svobodni Slovenci so bili večinoma manjši, samostojni posestniki, ki z imetjem in ugledom niso mogli tekmovali z bogatejšo in močnejšo gospodo. Ker je v bojevitih časih srednjega veka odločevala le pest močnejšega in je moral vsakdo sam braniti svoje življenje in imetje, zato je umevno, da so si manjši svobodni posestniki poiskali pomoči in zavetja pri močnejših gospodih. Po doli so se v varstvo kakega samostana, cerkve ali bližnjega graščaka, in mu postali podložni.

V ta namen so izročili kakega duhovskega ali svetnemu gospodu svoje posestvo in je zopet prejeli od njega v fevd (užitek) proti letni najemščini. Zato pa so uživali njegovo močno varstvo in bili hkrati rešeni raznih bremen, ki so jih morali nositi svobodni ljudje. Zgled takega svobodnjaka je župan Stinko iz ptujske okolice, ki se je leta 1277, z vsem svojim imetjem podal v varstvo nemške viteške komende pri Veliki nedelji, obljubil, da bo vse svoje življenje ostal v službi in podložnosti nemškega reda, da bo celo vsa svoja oddaljena posestva prodal in vso kupno svoto založil pri svo-

jih zavetnikih.

Osebnostna samozavest je bila takrat med ljudstvom še premalo razvita, da bi se tako odvisnost komu zdela sramotna. Zato število svobodnih ljudi vedno bolj gine, dasiravno imamo za nje zgled tja do konca srednjega veka. Še leta 1444. je izdal cesar Friderik II. za Koroško sledečo odredbo: "Nobenega kmeta, ki nima svoje lastne dediščine, se ne sme klicati pred naše plemiško sodišče (Landschranne), ampak ga je tneba tožiti pri njegovih gosposki." Iz tega odloka spoznamo, da so imeli svobodni kmetje precej enake pravice, kakor plemeniti. Na Koroškem so bili taki svobodni kmetje Edlingerji, ki so umeščali vojvoda; v isto vrsto spadajo tudi Teharjani, Zagorci in nekateri drugi plemičarji.

Velika večina kmetijskega ljudstva je bila nesvobodna, podložna svoji zemljiški gosposki. Ta odvisnost je bila v začetku srednjega veka toliko, da se skoraj prav nič ni razločevala od robstva. Gospodar zemlje je bil hkrati neozvejen gospod vseh ljudi, ki so bili na njeg naseljenini in ki jih je smel prodajati, zamenjevati, kupovati kakor blago.

Opravljalji so mu morali vse potrebne posle na gradu, kjer so mu služili za hlapce in deklet, ali pa jim je dal v obdelovanje kos zemlje, za kar so mu morali dati del letnih pridelkov in opravljati tlako. Služiti so mu morali s svojo osebo in svojim imetjem, prav tako vsi njihovi potomci. Ako je kak "nevoljnik" vzel v zakon ženo, ki je bila podložna drugemu gospodu, sta si gospodarja otroke razdelila, ali pa je naprej s pogodbo določila, komu pridejo otroci v last.

—V naši zgodovini imamo vse polno takih zgledov. Okoli leta 1030. je freisinski škof Egibert prepustil plemiču Sigihardu svoja posestva v Lindu in Scheilingu na Gornjem Štajerskem in s posestvi vred mu je daroval tudi mnogo slovenskih podložnikov, med katerimi se imenujejo: Radigov, Žitovit, Bratrica, Dobrožica, Jelen, Vitobrat, Gvanica, Radoš, Trdozdr, Imela, Dobrica, Anica, Račlonja, Večegoj. Okoli l. 1050. je plemeniti Skrot v okraju mesta Lienz na Tirolskem prepustil briksenski cerkvi štiri hlapce: Godeslava, njegovega sina Preslava, Sigiprehta in Bitinja. Ti ljudje so bili za svoje gospodarje živ kapital, ki je nosil vsako leto visoke obresti, s katerim so pa tudi poljubno razpolagali. Vendar se je tudi nevoljniki so šli kot vojaki v križarske vojske, pa jih iz Jutrovega ni bilo več nazaj, izredno veliko jih je pobrala kuga, drugi so utekli v mesta in trge in postali svobodni.

Tudi cerkev je pospeševala osvobodjenje nevoljnikov in ga proglasila za dobro delo. Z lepim zgledom so cerkveni oblastniki, ki so svojim nevoljnikom ob slovesnih prilikah podeljevali prostost, vabili k posnemanju tudi svetno gospodo. Marsikdo je v oporoki "za blagor svoje duše" določil, da se imajo oprostiti vsi njegovi robovi. — Vse to je dalo povod, da je morala gospoda splošno s svojimi podložniki lepše ravnati, jim dajati več svobode in pravic in izboljšati njihovo gnotno stanje. (Dalje prihodnjič)

Moder odgovor

"Ali je kaj zame?" je vprašal Koder na pošti.
"Kako se pišete?" je vprašala poštarica.
"Saj boste na kuverti brali!" se je odrezal Koder.

Saj dober človek je vedno vesel v življenju

Zahvale prihajajo iz domovine za zavetje, ki jih pošiljamo. Ne bi mislili, kako zanimivo pišejo. Študent, ki mu je bila poslana ponošena obleka, piše tako-le: "Saj pri nas se vse dobi, ampak je tako drago, da ni mogoče kupiti. Zasluzi se pa tudi težko. Posebno težko je za nas študente. Prej nas je država vzdrževala, sedaj se moramo sami. . . Zato smo zelo srečni, da imamo dobrega človeka, ki nam pomaga. Mi Vam ne moremo drugega poplačati, kakor da smo Vam hvaležni, Vam bo pa gotovo Bog poplačal. Saj dober človek je vedno srečen v življenju."

Vse te stvari se ponavljajo neprestano. Je vedno ista misel, samo izražena je sedaj tako, sedaj drugače, torej misel ista, besede različne. Osupnilo me je pa, a mlad študent zapiše, da je dober človek vedno vesel v življenju. Od kod ta modrost pri mladeniču? Če bi vprašal kateregakoli izmed velikih diplomatov pri Združenih narodih, dvomim, da bi mi mogel to modrost razložiti. Oni se tam gibljejo v ozračju zahrbtnosti, sovraštva, zavijanja, podtikanja, javne laži, celo obrekovanja. Ta mladenič je pa doumel, da je dober oni, ki ima ljubezen. . . "Ljubezen je potrpežljiva, je dobrotljiva," piše sv. Pavel Korinčanom. "Se ne veseli krivice, veseli se pa resnice, vse opraviči, vse veruje, vse upa, vse prenaša." Da, ljubezen se veseli resnice, veseli, da more kaj žrtvovati za dobro stvar, veseli, če more drugim napraviti veselje. Tako je res, da je dober človek vedno srečen v življenju, ko ima posebno danes toliko priložnosti, da žrtvuje za pomoč revežem; ko ima toliko priložnosti, da sebi pritrjuje, da more drugim dati in ko potem vidi, kako veliko je veselje onih, ki jim je pomagal.

Advent naj nas priganja

Sedaj smo v adventnem času, ko pričakujemo prihoda Gospoda, Njegovo rojstvo. Kako lepa prilika se nam ponuja, da tudi Njemu napravimo veselje. Saj je zaradi ubogih prišel na svet. Jezus je odgovoril Janezovima odposlancema: "Pojdita in sporočita Janezu, kar slišita in vidita: Slepim spregledujejo in hromi hodijo, gobavi se očiščujejo in gluhi dobivajo sluh, mrtvi se obujajo in ubogim se blagovest oznanja." Z darom, ki ga pošljemo ubogim, tudi mi moremo najlepše oznanjati blagovest: še velja Kristusova zapoved ljubezni, še jo moremo

in hočemo spolnjevati v življenju in pomagati ubogim. In koliko je danes ubogih po svetu, med izgnanci po taboriščih, največ pa gotovo v naši osiromašeni domovini! Najbolj značilno za komunistični režim v naši domovini je veliko in splošno obubožanje vseh slojev. Komunisti so vse poklice izenačili pa tudi vse izropali na en ali drug način. Takega siromaštva menda ne najdete v nobeni evropski državi!

Primer osiromašenja

Čevljar, ki ima enega vajenca, nam piše: "Sem mali čevljar s šest-člansko družino. Sedaj je za čevljarje še posebno težko. Jaz delam sam in sem zraven še bolan. Imam pa vajenca, za katerega je sedaj nova uredba, da mora dobiti plačo od mojstra in sicer ni to šala; v prvem letu mesečno 3.000 din, v drugem 3.500 din, tretje leto pa 4.000 din. Od te plače moram pa plačevati na mesec še bolniško blagajno zopet 40%, tako da je mesečno sedaj 4.200 din, drugo leto 4.900 in tretje leto 5.500 din. Tako tega sploh ne zmorem, ker toliko ne zaslužim. Skušal sem že na vse načine, da bi se tega znebil, pa po sedanjem zakonu tega ne morem. Naredil sem odjavo za obrt, ali oblast tega ne sprejme zaradi vajenca, ker bi mu jaz moral prekrbeti drugega mojstra, kar je pa sedaj nemogoče. Zraven navedenega pa so taki davki, da človek samo študira, kje naj dobi denar, da bi plačal. Kar sem mogel, sem prodal, da sem nesel 11.000 din za davke. Še ni bilo dosti in zato so mi vse zarubili. Kako naj si sedaj kupim, kar je potrebno za hrano, kje obleko, ki je posebno draga. . ."

Da socialno pomagajo vajencu, uničijo obrtnika! Sedaj bosta oba siromaka: mojster in vajenec. Uničenje, to je uspeh komunističnega gospodarstva. Uničenje pa rodi siromaštvo. Siromaštvo je med vsem prebivalstvom. Saj večina so uslužbenci in delavci, obrtniki so že zelo redki in bodo še ti, kolikor jih je, morali zginiti, kot nam pove to pismo. Kmetje so se še ohranili s samostojnim gospodarstvom, toda sedaj jim nakladajo take davke, da trdijo, da bodo morali delati samo za davke in še ne vedo, če bodo zmagali taka bremena.

Pomagajmo!

Če je tako hudo, ali bi ne bilo nerazumljivo, da bi tu v deželi izobilja živeli sebi in ne mislili na narod v domovni, ki toliko trpi, ki strada in nima

kaj obleči. Vsaj sedaj za Božič jih razveselimo z darilom, zavitek s hrano ali ponošeno obleko. Oddelimo znesek od svoje gotovine za zavitek s hrano! Preglejmo v svoji omari in odberimo, kar nam ni neobhodno!

Včasih si mislimo, da bi bilo najbolje, da bi vsa pisma objavljali. Bi moralo ganiti naše naseljence. Pa zopet ne gre, ker so si pisma tako podobna: "Revnimo smo in težko živimo. Letos nas je zelo prizadel suša. Vzela nam je skoraj ves pridelek. S težavo se preživljamo, ker je vse silno drago. Najtežje nam je za obleko in obutev. Zima se nam približuje in mi jo s strahom pričakujemo, ker se nimamo kaj toplega obleči. . . Pošljite nam kaj ponošene obleke ali perila. Za vsako najmanjšo stvar smo srčno hvaležni." Take in slične so prošnje. Ljudje pišejo, čeprav vedo, da mogoče oblast pregleduje njihova pisma in jih bo klicala na odgovor. Ne bojijo se tudi tega, ker nimajo več kaj zgubiti.

Pa mogoče pretiravajo s svojo revščino? Tisti, ki ste bili doma in ste hoteli spoznati resnico in vas niso preslepili Titovi agenti z lažnjivo pesmijo o blagostanju v Titovini, tisti bi bili dolžni nastopiti pred slovensko javnostjo v Ameriki in povedati vso resnico o "blagostanju v domovini", o svobodi vere in duhovnikov v domovini, o pravici staršev do vzgoje, o gospodarski svobodi itd. In če bi povedali vso resnico, potem bi ta resnica bila ukaz nam vsem, da moramo pomagati, pomagati in pomagati, če se hočemo imenovati Slovence in če še čitimo količkaj zveze z ubogim narodom pod suženjstvom komunizma.

J. B.

Vesti iz Slovenije

Občinske volitve

Kot smo že poročali, so titovci poleti ukini veliko manjših občin in jih priključili večjim. 6. dec. so se vršile volitve v nove odbore. Komunisti so najprej razglasili nekako volilno svobodo in da ljudje lahko postavljajo kandidate po mili volji. Ko so pa videli, da na ta način obstoja nevarnost, da pridejo v odbore njihovi nasprotniki, so začeli kandidate hudo rešetati. Posebno so nastopali proti geslu, da občinske volitve nimajo nobene zveze s splošno politiko in da je treba v odbore izvoliti najsposobnejše gospodarje. Zavpili so, da je to geslo reakcije in nasprotnikov socializma, ki se skušajo na ta način priklopiti do novega vpliva. Kandidate izbirajo seveda javno v navzočnosti

zastopnika partije. Če bi imel biti izbran človek, ki partijskemu zastopniku ni všeč, se ta seveda oglasi k besedi in poskrbi, da volilci postavijo "pravega" kandidata. In temu pravijo v Titovini svobodne volitve!

Moški dobijo delo

TAPCO COIT ROAD PLANT

ZDAJ IZBIRA MOŠKE

za

TOOL ROOM TRAINEES

TOOL GRINDERS

TOOL INSPECTORS

SHAPERS

MILLING MACHINE OPERATORS

SURFACE GRINDERS

UNIVERSAL GRINDERS

LATHE OPERATORS

DIE REPAIRMEN

AUTOMATIC SCREW MACHINE OPERATORS

COMBINATION WELDERS

TINNERS

Morajo biti pripravljeni delati katerikoli šift

Plača od ure

Dobri delovski pogoji
Prosimo prinesite izkaz državljanstva

Uradne ure od 8 do 5 dnevno
ob sobotah od 8 do 4

THOMPSON PRODUCTS, INC.

12818 Coit Rd.
(C.T.S. Bus št. 36)

(245)

Forge Helpers

Na drop hammer

Plača od ure in od kosa

Hot Inspector

Drop forging; izkušen kovač

Plača od ure

STEEL IMPROVEMENT &
FORGE COMPANY
978 East 64th Street

(245)

MACHINE OPERATORS and ASSEMBLERS

Visoka plača od ure in
dodatek za življenske stroške

Oglasite se osebno v našem
Employment uradu na
Engel Rd., južno od
Brookpark Rd.

FORD MOTOR CO.
17601 Brookpark Rd.

(246)

MALI OGLASI

Hiša in farma naprodaj
Nova hiša, 2 spalnici, Youngstown kuhinja, hrastov podenj, plinska gorkota, mestne udobnosti, dvojna garaža, sadovnjak in vinograd, lot 50x590. Vse za samo \$18,500. Južno od Euclid Ave., ali severno od Route 84. Lastniki na posestvu: Ted & Rose Mandel, 1863 E. 300 St., Wickliffe. (244)

Stanovanje se odda
Odda se 7 neopremljenih sob za odrasle osebe ali pa po 4 in 3 sobe za 2 družini brez otrok. Telefon LA 4-5821. Ključ se dobi na 5453 Starnard Ave., zgorej. —(245)

Iščejo stanovanje
Veteran išče 5 do 6 sob med E. 55 in E. 79 St., ter med Superior in St. Clair. Ima ženo, otroka 15 mesecev starega in dvojčka 2 meseca stara. Kličite MO 2-8260. (245)

Moški dobijo delo

DIE MAKERS

on medium and large dies
TOOL ROOM ENGINE
LATHE OPERATORS
MACHINE REPAIRMEN
DIE REPAIRMEN

Bi tudi radi govorili z
MAŠINISTI

Visoka plača od ure. Čas in pol za nadurno in dvojna meza ob nedeljah. Dobri delovski pogoji in dodatek za življenske stroške. Ta dela se dobijo pri obeh tovarnah na E. 93 in Woodland in na 1115 E. 152 St. Oglasite se v Employment Office tovarne št. 1. MURRAY OHIO MFG. CO.

1115 E. 152 St.

(246)

PRIDRUŽITE SE K

TAPCO TEAM

TAPCO

POTREBUJE

TOOLMAKERS

for

JIGS and FIXTURES

TOOL ROOM

ALL TYPES

MACHINE REPAIRMEN

FORGE SHOP

LOADERS and OPERATOR

TRAINEES

TOOL and GAUGE

INSPECTORS

VERTICAL

TURRET LATHES

AUTOMATIC

OPERATORS

Morajo biti pripravljeni delati KATERIKOLI šift; visoka plača od ure; idealni delovski pogoji. Prosimo prinesite izkaz državljanstva.

Uradne ure od 8 zj. do 5 pop. dnevno
Ob sobotah in nedeljah:
od 8 zj. do 4 pop.

THOMPSON PRODUCTS, Inc.

23555 Euclid Ave.

C.T.S. Bus št. 28

(247)

Delavci za tovarno

Menjajoči šift, 5 dni v tednu, plača od ure, uniforma pre-skrbljena. Brezplačna skupna zavarovalnina.

FERRO CORP.

4150 E. 56 St.

(južno od Harvard)

(244)

Turret Lathe

Operate & Setup

Mora biti izkušen

Ugodna incentivna meza

Plačani prazniki in počitnice

ter druge delovske koristi

Z & W

MACHINE PRODUCTS

5100 St. Clair Ave.

(245)

Ženske dobijo delo

Ženska dobi delo

Ženska za kuharstvo in čiščenje dobi delo v privatni bolnišnici z 15 do 20 bolniki. Stalna plača. Kličite RA 1-2556. (245)

REVMATIZEM

CHERNE HEALTH BATH
6904 St. Clair Ave. EX 1-8265
Cleveland 3, Ohio

Prijatelj's Pharmacy

SLOVENSKA LEKARNA
Prescriptions — Vitamins
First Aid Supplies
Vogel St. Clair Ave in E. 68 St.

ČE HOČETE PRODATI

VAŠE POSESTVO

Mi imamo kupce z gotovino.
Za hitro postrežbo pokličite
JOS. GLOBOKAR
986 E. 74th Street
HE 1-6607

HENRIK SIENKIEWICZ:

Z ognjem in mečem

Hotel je poklicati Volodijavskega, da bi šel z njim, a imel je še toliko prisotnosti, da se je vzdržal.

"Ne kriči! Ne kriči!" si je ponavljal. "To je pogin!"

A ta boj s samim seboj je postal čimdalje težavnejši. Iz Zbaraža je odšel oslabeled od gladi in strašnega nespanja, od katerega so tam vojaki že umirali. Ta nočna pot, mrzla kopel, gnolobni smrad vode, blodenje po blatu, oviranje povodnih rastlin — vse to ga je popolnoma oslabilo. Pridružila se je še razburjenost strahu in bolečina od pikov komarjev, ki so mu tako opikali obraz, da je bil ves oblit s krvjo — čutil je torej, da stopi ali na breg, če ne dospe kmalu do bagna, da ga čimprej zadene, kar ga ima zadeti, ali pa pade sredi tega trstja in utone.

To bagno in ustje reke se mu je zdela rešilna luka, dasi so se prav za prav tam začele nove težave in nevarnosti.

Brnil se je goreče in šel, čimdalje manj se brigajoč za opreznost. V šumenju trstja je slišal Skrzetuski glasove ljudi, njihovo govorico; zdelo se mu je, da ta ribnik o njem tako razpravlja. Dospe li do bagna ali ne dospe; izleze li ali ne izleze? Komarji so prepevali nad njim s tenkimi glasovi čimdalje žalostneje. Voda je postajala globlja — v kratkem mu je narasla do pasu, a potem do prsi. In pomišljal je, če mu bo treba plavati, se bo v tej gosti tkanini zapletel in utonil.

In iznova ga je oprijela neka nezadržna, nepojmljiva želja, da bi zaklical Volodijovskega; in že je priložil roki k ustom, da bi zakričal:

"Mihael! Mihael!"

K sreči, ga je neki usmiljeni trst udaril z rosnjo, mokro latjo po obrazu. Osvetlilo se je — in ugledal pred seboj, nekoliko proti desni strani, medlo lučco.

Sedaj je gledal venomer v to lučco in šel vztrajno proti njej. Zdajci pa se je takoj ustavil, zagledavši pas čiste vode, tekoče vpnek. Oddahnil se je. Bila je reka, a po obeh straneh bagno.

"Sedaj torej preneham krožiti ob bregu in se spustim v ta klin," je pomislil.

Po obeh straneh klina sta rasli dve vrsti trstja — vitez je zavil proti oni, do katere je prišel. Črez hip je spoznal, da je na pravi poti. Ozrl se je: ribnik je bil že za njim, on pa je stopal vzdolž ozke struge, ki ni mogla biti nič drugega nego reka.

Voda je bila tu tudi mrzlejša. A črez nekaj časa ga je obvladala strašna utrujenost. Nogi sta se mu tresli, pred očmi mu je vstajala nekaka črna megla. "Ne more biti drugače, le da pridem do brega, ležem," si je mislil, "ne pojdem dalje, odpočijem se."

In padel je na kolena in z rokami objel suh kup, z mahom porasel. To je bila nekaka nasuta kopica sredi trstja.

Sedel je nanjo in si začel z rokami brisati zakrvavljen obraz in pri tem močno dihati.

Črez nekaj časa je zavohal dim. Obrnivi se k bregu, je zagledal kakih sto korakov od brega ogenj, a okoli njega kopico ljudi.

Bil je naravnost nasproti temu ognju in, kadar je veter razgrinjal trstje, je lahko vse natančno videl. Na prvi pogled je spoznal tatarske konjuhe, ki so sedeli pri ognju in jedli.

Sedaj se je odzval v njem strašen glad. Poslednjo jutro je snedel košček konjine, s katerim bi se ne mogel nasiti niti dvamesečni volčiček — od takrat ni imel ničesar v ustih.

In začel je hlastno puliti koronine, ki so rasle okoli, in jih izsesavati. Gasil je z njimi obenem tudi žejo, ker ga je mučila tudi žeja.

Pri tem je venomer pogledoval v ogenj, ki je čimdalje bolj blebel in medlel. Ludje ob njem so se zagrinjali kakor v meglo in so se zdeli, kakor bi se oddaljevali.

"Aha! Spanec me mori! Tu zaspim, na tej kopici," je pomišlil vitez.

A pri ognju je nastal nemir. Konjuhi so vstali. V kratkem so Skrzetusku na uho prileteli kliči: "Konji! Konji!" Odgovorilo jim je kratko rezgetanje. Ogenj je ugašal in ugasnil. The-nutek pozneje je vitez slišal žvižganje in gluhi topot kopit po vlažni loki.

Skrzetuski ni mogel razumeti, čemu konji odhajajo. Vtem je zapazil, da late trstja in listje lokvanja nekako blede — voda se sveti drugače, kakor ob mesečini, a zrak se zaslanja z lahko meglo.

Ozrl se je — daniilo se je. Cela noč je prešla, da je obkrožil ribnik, preden je prišel do reke.

Bil je šele na začetku poti. Sedaj je moral iti po reki in se podnevi prekrasti skozi tabore. Vzduh se je nasičal čimdalje bolj s svetlimi bleski. Na vzhodu je nebo dobilo blede rožnato barvo.

Skrzetuski se je spustil iznova s kupa v bagno in, prispevši po kratkem času do brega, je dvignil glavo iz trstja.

V oddaljenosti kakih petdeset korakov se je videla tatarska straža, sicer pa je bila loka prazna le ogenj je svetil nekoliko v stran, z dogasajočim žarom. Vitez je sklenil, da se priplazi k njemu med visoko travo, prerasto tu pa tam z bičkom.

Priplazivši se, je pazno iskal, da bi našel kakšen ostanek hrane. In res, našel je sveže obgrizene bravje kosti z ostanki žil, tolšče, dalje nekoliko kosov pečene repe, razmetane po vročem pepelu. Začel je torej jesti kakor divja zver in je jedel, dokler ni opazil da se mu straže, razpo-

stavljene po poti, po kateri je šel, vračajoč se po isti loki k taboru, približujejo.

Začel je lezti nazaj in je po nekoliko trenutkih izginil v stenih trstja. Ko je našel svoj kup, se je položil nanj brez šuma. Straže so medtem odšle. Skrzetuski se je lotil takoj kosti, ki jih je prinesel s seboj in so sedaj začele hrestati v njegovih mogočnih čeljustih kakor v volčjih. Obgrizel je tolščo in žile, izsesal mozeg, zgrizel hrustančaste kosti — in potolažil prvi glad. Takega zajtrka že davno ni miel v Zbaražu.

Počutil se je sedaj silnejšega. Pokrepčala sta ga jed in vstajajoči dan. Postajalo je čimdalje jasnejše; vzhodna nebesna stran je postajala rdeča in zlata. Jutranji hlad je sicer zelo stresal vitezu telo, a tolažila ga je misel, da v kratkem solnce ogreje njegove utrujene ude. Razgledal se je natanko, kje je. Kup je bil precej velik, a malo kratak, okrogel, a tako širok, da bi se mogla nanj dva človeka lahko položiti. Trstje ga je obkroževalo okoli kakor zidovje, zakrivajoč ga popolnoma pred človeškim očmi.

"Ne najdemo me tu," si je mislil Skrzetuski, "razen če bi Omorda prišli ribe lovit, a rib ni, ker so poginile od gnilobe. Tu se odpočijem in pomislim, kaj naj storim."

In začel je misliti, ali naj gre dalje po reki ali ne. Naposled je sklenil, da pojde, ako nastane veter, da bi majal trstje. Sicer bi ga lahko šum mogel izdati, posebno še, ker bo moral po vsej priliki iti blizu tabora.

"Hvala Bogu, da sem dotod prišel živ!" je tiho šepetal.

In dvignil je oči k nebu, potem pa je v mislih poletel v poljske okope. Grad se je s tega kupa videl prav dobro, zlasti ker so ga ozlatili prvi žarki vzhajajočega solnca. Morda kdo tam s stolpa gleda z daljnogledom na ribnik in trstje. In Volodijovski in Zagloba bosta gotovo cel dan gledala z okopov, če ga ne uzro visečega na kaki bulevardi.

"O, ne ugledata me!" je pomislil Skrzetuski in prsi so se mu napolnile z blagim čuvstvom rešitve. "Ne ugledata me! Ne ugledata me!" je ponovil nekolikokrat. "Malo poti sem storil, a treba jo je bilo storiti. Bog mi pomore tudi naprej!"

In v mislih se je že videl v taboru — v gozdih, za katerimi stoje kraljevske vojske: splošna vojska iz vse dežele, huzarji, pehota, tujezemski polki — zemlja kar ječi pod težo ljudi, konj in topov in med tem mrgolenjem sam prejasni kralj...

Potem je uzrl neizmerno bitko, razbite tabore — kneza z vso konjico, letečega po grmadah trupel, pozdravljanje vojsk...

Bolečine in zatekle oči so se mu zapirale od premnoge svetlobe,

a glava mu je omahovala od premnogh misli. Začela ga je poprijemati nekaka blaga slabost, naposled se je iztegnil v vsej dolžini in zaspal.

Trstje je šumelo. Solnce se je pomaknilo visoko na nebo in ogrevalo s svojim toplim pogledom viteza, sušilo na njem obleko — on je spal trdo, ne da bi se ganil. Kdor bi ga videl tako ležečega, z okrvavljenim obrazom, bi sodil, da leži trup, ki ga je izvrgla voda. Minile so ure, on je še vedno spal. Solnce je dospelo do zenita in se je začelo pomikati na drugo stran neba, on pa je še vedno spal. Zbudilo ga je šele presunljivo rezgetanje konj, pasočih se na loki, in glasno vpitje konjuhov, ki so z bati zganjali konjske črede.

Pomencal si je oči. Ogledal se je in se spomnil, kje je. Pogledal je kvišku: na nebu, rdečem od nedogasligh bleskov zahoda so migotale zvezde — spal je cel dan.

(Dalje prihodnjic)

— Nekateri polenovke dosežejo do 3 čevljev dolžine in tehtajo do 100 funtov.

KOLEDAR

DRUŠTVENIH PRIREDITEV

DECEMBER
27. — Društvo Slovan št. 3 SDZ priredi zabavo v dvorani SND na St. Clair Ave.

31. — Silvestrov večer v SND na St. Clair Ave.

31. — Dom zapadnih Slovencev na 6818 Denison Ave. priredi Silvestrovanje.

JANUAR
4. — Liga slov. kat. Amerikancev priredi v SND na St. Clair Ave. veseligo "Trojčki."

10. — Društvo Clevelandski Slovenci št. 14 SDZ priredi zabavo s plesom v SND na St. Clair Ave.

17. — Društvo Glas elev. delavcev št. 9 SDZ priredi veselico

s plesom v SND na St. Clair Ave.

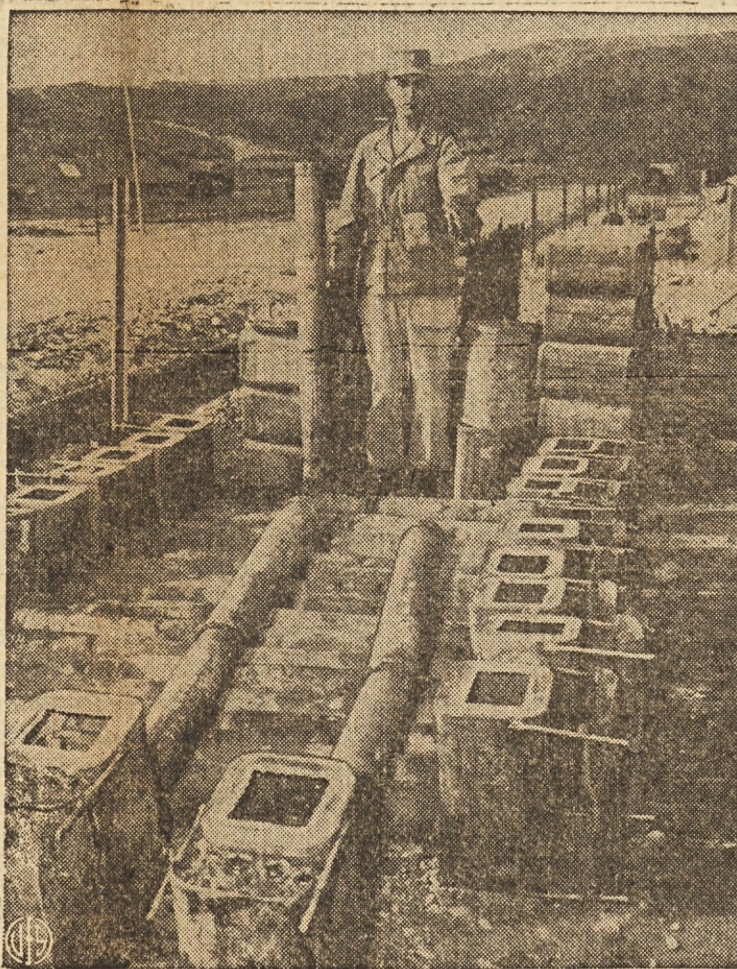
18. — Josephine Petrovic in Edy Kenik, koncert v SND na St. Clair Ave.

24. — Društvo Loška dolina praznuje 40-letnico s plesom v SND na St. Clair Ave.

24. — Društvo Loška dolina priredi ples v SND na St. Clair Ave.

1. — Moški zbor "Slovan" priredi koncert v SND na St. Clair Ave.

FEBRUAR
7. — Društvo "France Prešeren" št. 17 SDZ priredi veselico s plesom v SND na St. Clair Ave.

BORBA Z "MRZLO" VOJNO NA KOREJI — Častnik Angelo Fabrice iz Geneva, N. Y., ki je izdelal načrt za 1952 vzorec peč za ogrevanje zaklonišč na korejskem bojišču, kaže na zalogo teh izdelkov. Peči so izdelane iz nerabnih kovinastih zabojev za topovsko municijo in se jih lahko kuri z drvmi, premogom, oljem ali bencinom.

Lepo božično darilo!

Ali imate sorodnika, prijatelja ali znanca, ki ne dobi še Ameriške Domovine? Dajte, osrečite ga za Božič in mu naročite Ameriško Domovino. Boste videli, da mu boste zelo ustregli.

Ako to storite, bomo novemu naročniku mi poslali lepo božično karto obenem z božično številko ter ga obvestili, da mu Vi poklanjate naročnino kot Vaše božično darilo. Izrežite spodnji kupon in priložite denar za naročnino obenem z natančnim naslovom novega naročnika.

KUPON

Ameriška Domovina
6117 St. Clair Ave.
Cleveland 3, Ohio

Prosim, da pošiljate Ameriško Domovino kot moje božično darilo na sledeči naslov:

Ime

cesta

mesto in država

Za to darilo pošiljam znesek \$.....

Moje ime je

Moj naslov je

mesto in država

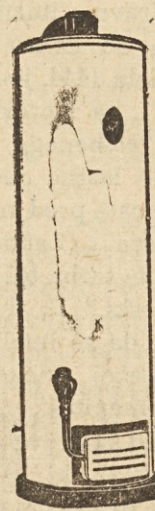

Mario Kolenc

Louis Planine

IMEJTE VROČO VODO, KO JO RABITE

A.
U.
I.

BRYANT

Cene od \$79.00 do \$128.00

Imate do 3 leta časa za plačati

Lahko plačate poleg plinskega računa

W. F. HANN & SONS

"Since 1907" MU 1-4200

15533-41 EUCLID AVE. at TAYLOR

Trgovina je odprta vsak ponedeljek, torek, četrtek in petek do 8. ure zvečer

Baragova Pratika

DVANAJSTI LETNIK

za navadno leto 1953

je zanimiva knjiga za vsakega Slovenca kjer koli. Za vsakega slovenskega človeka ima obilo koristnih nasvetov in obvestil. Poučne članke in spise, zanimive črtice in povesti.

Radi višjih stroškov kot povišane poštne in radi dražjega tiska stane letos nekaj več kakor lani.

S poštnino stane letos \$1.25

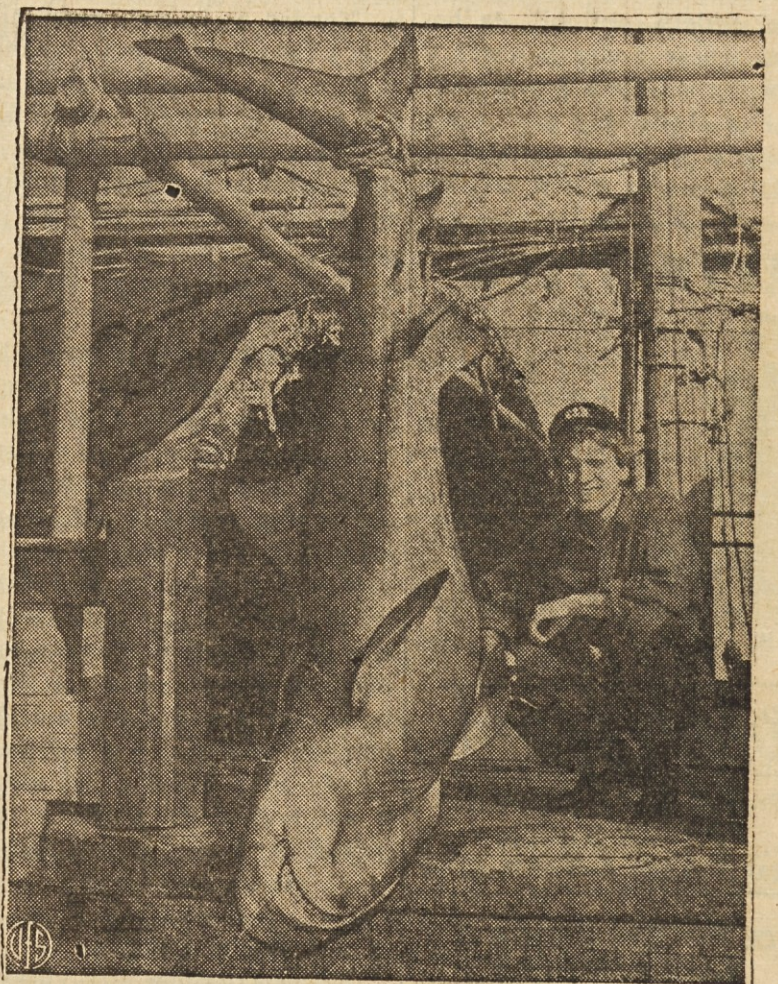
Naročila je poslati v Money orderu, čeku, ali gotovini na:

BARAGOVA PRATIKA

6519 West 34th Street

Berwyn, Illinois

Naročite se na dnevnik "Ameriška Domovina"

BOGAT PLEN — Filmski zvezdnik Burt Lancaster se je dal slikati s 450 ft. težkim morskim psom, ki ga je ujel v bližini Fidži otokov, ko je čakal na snemanje novega filma. Nevarni morski orjak je meril 8 čevljev in pol.

DVA
POGREBNA
ZAVODA

za
zanesljivo
izkušeno
sočutno
pogrebno
posrežbo

po
ceni, ki jo SAMI
izberete
pokličite

AGRINA & SONS
FUNERAL DIRECTORS
1550 East 9th St.
Cleveland 15, Ohio

Ali ste prehlajeni?

Pri nas imamo izborni zdravilo da vam ustavi kašelj in prehlad. Pridite takoj, ko čutite prehlad.

Mandel Drug

15702 WATERLOO RD.

KE 1-9434